

strative inddeling af vandløbene i offentlige og private og de offentlige vandløbs inddeling i amtsvandløb og kommunevandløb, som den tidligere lovgivning havde fastlagt. Men kompetencen til at træffe afgørelse i sager om vandløbsvedligeholdelse og -regulering og om anlæg af nye vandløb blev - bortset fra økonomiske spørgsmål - overført fra landvæsenstretterne til de kommunale råd med mulighed for klage til Miljøministeriet. I 1984 blev enkelte bestemmelser i loven ændret til styrkelse af reglerne om tilsyn og retshåndhævelse.

Problemerne omkring tilførsel af okker til vandløb, søer og havet i forbindelse med jordbrugets afvandrings- og dræningsprojekter var blevet påtrængende. Ved en særlig lov fra 1981 blev gennemført en 3-årig forsøgsordning til afklaring af disse problemer, og ved okkerloven af 8. maj 1985 indførtes den nugældende ordning. Efter denne ordning afgrænser miljøministeren de områder, hvori loven skal finde anvendelse. Det er for tiden indenfor afgrænsede områder i de jyske amtskommuner. I disse områder kræver udgrøftning og dræning en tilladelse fra amtsrådet, som kan betinge tilladelsen af, at der etableres et okkerrensingsanlæg. I særlige tilfælde kan udgrøftning og dræning forbydes mod erstatning. Staten yder støtte til okkerrensingsanlæg og afholder udgifterne til erstatning.

Også andre love har betydning for vandløbene. Det gælder navnlig ferskvandsfiskeriloven (lov nr. 66 af 23. marts 1965), der regulerer retten til fiskeri i vandløbene. Loven indeholder bl.a. regler om udsætning af fisk (herunder fiskeæg og fiskeyngel) og krebs, om sikring af vildfiskens passage ved opstemninger og om, at der ved dambrug og vandindvindingsanlæg kan kræves anbragt gitre eller lignende for at forhindre opgang af fisk og fiskeyngel i anlægget.

Endvidere må nævnes lov nr. 146 af 7. maj 1937, hvorefter nu miljøministeren ved bekendtgørelse kan inddrage de dele af søterritoriet, som på grund af naturkræfternes indvirken har gennemgået en forandring, under de regler, der gælder for ferske vande. En sådan bekendtgørelse forudsætter, at en landvæsenstret har fastslået, at betingelserne for inddragelse er opfyldt.

3. Hovedtræk i lovforslaget.

3.1. Regelsamling.

Det foreliggende lovforslag er som nævnt et led i den foreslåede samlede reform af miljøministeriets lovgivning og vil samle og forenkle de væsentligste lovbestemmelser om vandløb og søer i én lov. Den foreslåede nye lov vil således afløse:

- 1) vandløbsloven af 9. juni 1982,
- 2) okkerloven af 8. maj 1985,
- 3) loven af 7. maj 1937 om inddragelse af dele af søterritoriet under de for de ferske vande gældende retsregler,
- 4) dele af naturfredningsloven, lovbekendtgørelse af 10. oktober 1984 (§ 43 om beskyttelse af vandløb og søer og § 60 a om sejlads på vandløb og søer) samt
- 5) lov af 30. januar 1861 om farten på Gudena mellem Silkeborg og Randers.

Spildevandsudledning og indvinding af vand fra vandløb/søer vil fortsat være reguleret i henholdsvis miljøbeskyttelsesloven og den særlige lov om vandforsyning. Heller ikke ferskvandsfiskeriloven berøres umiddelbart af lovforslaget.

3.2. Lovens formål.

Efter lovforslaget samles bl. a. de hidtidige regler om beskyttelsen af vandløb og søer i naturfredningsloven og vandløbsloven i samme lov. Samtidig henlægges administrationen af vandløbene til amtsrådet. Hermed sikres en enstrengt, koordineret varetagelse af såvel afstrømningshensynet som af natur- og miljøhensynet.

Vandløbenes *afstrømningsevne* har stor betydning både for jordbrugets dyrknings sikkerhed og for viderebesørgelsen af rensat spildevand fra byer og virksomheder. En vandløbslov må fortsat tilgodesee disse samfundsmæssige hensyn, men på bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. De *natur- og miljøbeskyttende hensyn* foreslås derfor i vandløbsloven sidestillet med afstrømningshensynet (§ 1, stk. 2), for naturlige eller højt målsatte vandløb tillagt særlig vægt og for uberørte eller kun svagt kulturpåvirkede vandløb tillagt afgørende vægt (§ 3, stk. 2). Denne fremhævelse i vandløbsloven af særligt beskyttelsesværdige vandløb må ses på baggrund af den høje grad af beskyttelse, som 70 pct. af vore åbne vandløb nyder ifølge naturfredningslovens § 43, og som tilsigtes opretholdt, selv om forslaget til lov om naturbeskyttelse ikke medtager vandløb og søer blandt de landskabslementer, som denne lov beskytter. Det er bl.a. et udslag heraf, at vedligeholdelsesarbejder i de naturlige eller højt målsatte vandløb foreslås kun at måtte udføres af vandløbsmyndigheden (§ 8, stk. 1) eller på dennes ansvar.

Som det fremgår af afsnit 2 om den historiske udvikling har lovgivningen om vandløb lige fra de første lovbestemmelers fremkomst haft til formål at afbøde eller løse *konflikter mellem forskellige brugere* af vandløbene. Visse bestemmelser med dette sigte foreslås videreført i lovforslagets §§ 10, 11, 13, 15 og 16.